

Rozdział I. Uwarunkowania prawne funkcjonowania instytucji kultury w Polsce, podział instytucji działających w obszarze kultury i ich specyfika w kontekście pozyskiwania środków finansowych

1. Wprowadzenie

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady funkcjonowania instytucji kultury na terenie naszego kraju jest DziałKultU.

Działalność kulturalna w rozumieniu DziałKultU polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury.

Formami organizacyjnymi działalności kulturalnej są w szczególności:

- 1) teatry,
- 2) opery,
- 3) operetki,
- 4) filharmonie,
- 5) orkiestry,
- 6) instytucje filmowe,
- 7) kina,
- 8) muzea,
- 9) biblioteki,
- 10) domy kultury,
- 11) ogniska artystyczne,
- 12) galerie sztuki,
- 13) ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury.

Działalność kulturalną mogą prowadzić osoby prawne, osoby fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (art. 3 DziałKultU).

Osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawowym celem statutowym nie jest prowadzenie działalności kulturalnej, mogą prowadzić taką działalność w szczególności w formie:

- 1) klubów,
- 2) świetlic,
- 3) domów kultury,
- 4) bibliotek.

2. Podział instytucji kultury

Działalność kulturalna powinna być prowadzona przede wszystkim za pośrednictwem państwowych instytucji kultury.

Zgodnie z postanowieniami DziałKultU wyróżniamy dwa rodzaje instytucji kultury, klasyfikowane w odniesieniu do podmiotu, który jest ich organizatorem:

- 1) **państwowe instytucje kultury** – tworzone przez ministrów oraz kierowników urzędów centralnych,
- 2) **samorządowe instytucje kultury** – organizowane przez JST.

Prowadzenie działalności kulturalnej jest zadaniem własnym JST o charakterze obowiązkowym.

Dla wszystkich wymienionych wyżej typów instytucji prowadzenie działalności w obszarze kultury jest podstawowym celem statutowym. Odróżnia je to od innego typu podmiotów, których aktywność może w pewnym zakresie dotyczyć obszaru kultury i sztuki (np. szkoły), ale podstawowa działalność i cele tych placówek realizowane są jednak w innych obszarach tematycznych (np. w wypadku szkół są to cele oświatowe).

Instytucjami kultury prowadzonymi przez organizatora państwowego są m.in.:

- 1) Instytut Adama Mickiewicza,
- 2) Instytut Książki,
- 3) Narodowy Instytut Fryderyka Chopina,
- 4) Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- 5) Instytut Teatralny,
- 6) FilMOTEKA Narodowa,
- 7) Narodowy Instytut Audiowizualny,
- 8) Narodowe Centrum Kultury,
- 9) Narodowy Instytut Dziedzictwa,
- 10) Instytut Muzyki i Tańca,
- 11) Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów,
- 12) Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus,
- 13) Filharmonia Narodowa w Warszawie,
- 14) Narodowy Stary Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie,

- 15) Muzeum Zamkowe w Malborku,
- 16) Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku,
- 17) Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie,
- 18) Zamek Królewski w Warszawie – Muzeum. Rezydencja Królów i Rzeczypospolitej,
- 19) Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku,
- 20) Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki,
- 21) Państwowe Muzeum Auschwitz – Birkenau w Oświęcimiu,
- 22) Muzeum Narodowe w Poznaniu,
- 23) Biblioteka Narodowa,
- 24) Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów,
- 25) Zachęta – Narodowa Galeria Sztuki,
- 26) Dom Pracy Twórczej w Radziejowicach,
- 27) Teatr Wielki – Opera Narodowa,
- 28) Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej MANGGHA,
- 29) Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lutosławicach,
- 30) Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia z siedzibą w Katowicach,
- 31) Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringenbluma,
- 32) Studio Filmowe „Kadr”.

Organizatorzy samorządowi (gmina, powiat, województwo) organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, takie jak:

- 1) domy kultury,
- 2) ośrodki kultury,
- 3) centra kultury,
- 4) muzea,
- 5) teatry,
- 6) orkiestry,
- 7) biblioteki.

Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej wprowadza również podział instytucji kultury na:

- 1) instytucje artystyczne,
- 2) pozostałe (inne) instytucje kultury.

Instytucjami artystycznymi są instytucje kultury powołane do prowadzenia działalności artystycznej w dziedzinie teatru, muzyki, tańca, z udziałem twórców i wykonawców, a w szczególności:

- 1) teatry,
- 2) filharmonie,
- 3) opery,
- 4) operetki,
- 5) orkiestry symfoniczne i kameralne,
- 6) zespoły pieśni i tańca,
- 7) zespoły chóralne.

W myśl postanowień DziałKultU działalność kulturalna instytucji artystycznej organizowana jest z podziałem na sezony artystyczne, na które ustala się plany repertuarowe. Sezon artystyczny rozpoczyna się 1 września, a kończy 31 sierpnia następnego roku.

Pozostałymi instytucjami kultury, w których cykl pracy nie odbywa się sezonowo, są m.in.:

- 1) kina,
- 2) muzea,
- 3) biblioteki,
- 4) domy i ośrodki kultury,
- 5) ogniska artystyczne,
- 6) galerie sztuki.

3. Organizacja instytucji kultury

Organizator instytucji kultury podejmuje decyzję o jej utworzeniu na bazie zdiagnozowanych potrzeb społecznych w tym zakresie (na terenie swojego działania) oraz zgodnie z aktualną, obowiązującą polityką kulturalną prowadzoną na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym.

Ważne

Organizator jest odpowiedzialny za finansowanie i kontrolowanie instytucji kultury, którą powołał do życia. Powinien on zapewnić jej środki finansowe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektu, w którym tego rodzaju działalność się odbywa.

Wszystkie instytucje kultury (artystyczne i pozostałe) działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora.

Akt o utworzeniu instytucji kultury

Akt o utworzeniu instytucji kultury określa:

- 1) jej przedmiot działania,
- 2) nazwę,
- 3) siedzibę,
- 4) charakter instytucji kultury (czy jest ona instytucją artystyczną).

Statut instytucji kultury

Statut instytucji kultury zgodnie z zapisami ustawowymi (art. 13 DziałKultU) musi zawierać:

- 1) nazwę instytucji kultury;

- 2) teren jej działania;
- 3) siedzibę instytucji kultury;
- 4) zakres działalności prowadzonej przez instytucję;
- 5) organy zarządzające i doradcze oraz sposób ich powoływania;
- 6) określenie źródeł finansowania instytucji kultury;
- 7) zasady dokonywania zmian statutowych;
- 8) postanowienia dotyczące prowadzenia działalności innej niż kulturalna, jeżeli instytucja zamierza prowadzić taką działalność (np. działalność gospodarcza instytucji kultury).

Organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Ważne

Instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora.

Sposoby tworzenia instytucji kultury

Organizator może utworzyć również instytucje kultury prowadzące działalność kulturalną w więcej niż jednej formie (np. połączenie działalności charakterystycznej dla instytucji artystycznej – teatr, z działalnością pozostałych instytucji kultury – dom kultury). Jeżeli jednak część działalności zostanie sklasyfikowana jako artystyczna, cała instytucja będzie miała status instytucji artystycznej.

Organizatorzy instytucji kultury na szczeblu centralnym i samorządowym mogą również na podstawie umowy zawartej między sobą (art. 21 DziałKultU):

- 1) tworzyć lub łączyć prowadzone przez nich instytucje kultury;
- 2) prowadzić jako wspólną instytucję kultury prowadzoną przez jednego z organizatorów instytucji kultury.

Instytucja kultury utworzona na powyższych zasadach jest wspólną instytucją organizatorów, którzy ją utworzyli (chyba że umowa stanowi inaczej).

Organizatorzy mogą także tworzyć instytucje kultury na podstawie umowy zawartej z osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej (art. 21 ust. 2 DziałKultU).

Połączenie instytucji kultury polega na utworzeniu jednej instytucji, w której skład wchodzi załogi i mienie należące do instytucji podlegające połączeniu.

Organizator jest obowiązany na 3 miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu lub podziale instytucji kultury podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji.

Ważne

Podział instytucji kultury polega na utworzeniu dwóch lub więcej instytucji kultury, opiera się na założdce i mieniu należącym do instytucji kultury ulegającej podziałowi. Podział instytucji kultury może również polegać na wyłączeniu z instytucji wyodrębnionej jednostki lub jednostek organizacyjnych w celu włączenia ich do innej instytucji kultury lub utworzenia zupełnie nowej instytucji. Zasady przekazania składników majątkowych ujętych w bilansie wyłączonych jednostek określa organizator.

W przypadku JST jako organizatorów, którzy jednocześnie są odrębnymi osobami prawnymi, poszczególne kompetencje organizatora powinny być wykonywane przez organy danej jednostki (gminy, powiatu, województwa), zgodnie z zasadami jej funkcjonowania i zadaniami tych organów określonymi w odpowiedniej ustawie: tj. SamGminU, SamPowU, SamWojU. Kompetencje organizatora w zakresie zarówno utworzenia instytucji kultury, jak i nadania jej statutu, powinien realizować w odpowiedniej formie organ stanowiący jednostki (rada gminy, rada powiatu albo sejmik województwa).

Instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania (art. 27 DziałKultU).

Przychodami instytucji kultury są:

- 1) przychody z prowadzonej działalności (w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego);
- 2) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 3) dotacje podmiotowe i celowe z budżetu państwa lub JST;
- 4) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł (art. 28 ust. 2 DziałKultU).

Przekształcenie w państwową instytucję kultury

Zgodnie z postanowieniami PrzekosztSpSPU w państwową instytucję kultury może zostać przekształcona spółka prowadząca działalność z wykorzystaniem dóbr kultury, z których korzystanie w sposób nienastawiony na osiągnięcie zysku leży w interesie publicznym w celach:

- 1) trwałej ochrony dóbr kultury;
- 2) upowszechniania dóbr kultury ze względu na znaczenie dla dziedzictwa kulturowego oraz walory estetyczne i poznawcze;
- 3) udostępniania dóbr kultury do celów działalności artystycznej lub edukacyjnej.

Do państwowej instytucji kultury utworzonej w trybie określonym w Przekształceniu Stosuje się przepisy Dział KultU.

4. Ustawa o muzeach

Zgodnie z definicją zawartą w art. 1 Muzeum jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiągnięcie zysku, której celem powinno być:

- 1) gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym;
- 2) informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów;
- 3) upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej;
- 4) kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz
- 5) umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Muzeum realizuje swoje cele poprzez następujące rodzaje podejmowanych działań:

- 1) gromadzenie zabytków w statutowo określonym zakresie;
- 2) katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów;
- 3) przechowywanie gromadzonych zabytków, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo, oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 4) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomych oraz innych nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 5) urządzanie wystaw stałych i czasowych;
- 6) organizowanie badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych;
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej;
- 8) popieranie i prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę;
- 9) udostępnianie zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych;
- 10) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji;
- 11) prowadzenie działalności wydawniczej.

Muzea, na podobnych zasadach jak inne placówki kultury, mogą być tworzone przez ministrów i kierowników urzędów centralnych, JST, osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej (art. 5 Muzeum).

Ważne

Muzea mogą posiadać status:

- 1) placówek państwowych, kiedy są tworzone przez organy administracji rządowej;
- 2) placówek samorządowych, jeżeli zostały utworzone albo przejęte przez JST.

Organizatorzy muzeów są obowiązani do:

- 1) zapewnienia środków potrzebnych do utrzymania i rozwoju tego typu placówki,
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonym zbiorom,
- 3) sprawowania nadzoru nad muzeum.

Muzea mogą być tworzone dla jednej lub wielu dziedzin działalności człowieka (np. muzeum sztuki współczesnej) oraz tworów natury (art. 3 MuzeaU).

Muzeum może również prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą w celu finansowania działalności podstawowej, np. sprzedaż publikacji i pamiątek, odpłatnego organizowania imprez kulturalnych (art. 9 MuzeaU).

Muzeum działa na podstawie statutu nadanego przez organizatora w uzgodnieniu z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, który określa w szczególności:

- 1) nazwę muzeum,
- 2) teren jego działania,
- 3) siedzibę muzeum,
- 4) zakres działania,
- 5) rodzaj i zakres gromadzonych zbiorów,
- 6) organ zarządzający i nadzorujący oraz organy doradcze i sposób ich powoływania,
- 7) źródła finansowania działalności muzeum,
- 8) zasady dokonywania zmian w statucie,
- 9) zasady prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli muzeum zamierza tego typu działalność prowadzić.

Ważne

Wstęp do muzeów jest odpłatny, chyba że organizator postanowi o zniesieniu tego obowiązku. W jednym dniu tygodnia wstęp na wystawy stałe muzeów musi być nieodpłatny (art. 9 MuzeaU).

Dyrektor posiada kompetencje, które pozwalają mu na ustalenie, z obowiązkiem podania do publicznej wiadomości, wysokości opłat za wstęp do muzeum oraz dnia, w którym wstęp jest bezpłatny. Dyrektor muzeum może również zwolnić z opłat za wstęp (art. 10 ust. 3 MuzeaU).

5. Ustawa o bibliotekach

Biblioteki i ich zbiory są dobrem narodowym oraz służą zachowaniu dziedzictwa narodowego. Biblioteki organizują i zapewniają dostęp do zasobów dorobku nauki oraz polskiej i światowej kultury. Prawo korzystania z bibliotek ma charakter powszechny (art. 3 BibliotU).

Zgodnie z zapisami art. 4 BibliotU do podstawowych zadań bibliotek należy:

- 1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;
- 2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie.

Biblioteki mogą ponadto prowadzić działalność:

- 1) bibliograficzną,
- 2) dokumentacyjną,
- 3) naukowo-badawczą,
- 4) wydawniczą,
- 5) edukacyjną,
- 6) popularyzatorską,
- 7) instrukcyjno-metodyczną.

Organizatorami bibliotek, podobnie jak innych instytucji kultury, są ministrowie i kierownicy urzędów centralnych oraz JST. Organizatorami bibliotek mogą być także:

- 1) osoby fizyczne,
- 2) osoby prawne oraz
- 3) jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Organizator zapewnia warunki działalności i rozwoju biblioteki, odpowiadające jej zadaniom, a w szczególności lokal i środki finansowe przeznaczone na:

- 1) wyposażenie,
- 2) prowadzenie działalności bibliotecznej,
- 3) zakup materiałów bibliotecznych,
- 4) doskonalenie zawodowe pracowników.

Ważne

Biblioteka stanowiąca samodzielną jednostkę organizacyjną działa na podstawie aktu o utworzeniu biblioteki oraz statutu nadanego jej przez organizatora.

Akt o utworzeniu biblioteki określa:

- 1) nazwę placówki,
- 2) jej siedzibę,
- 3) teren i zakres działania biblioteki,
- 4) źródła finansowania.

Statut biblioteki powinien zawierać w szczególności:

- 1) cele i zadania biblioteki;

- 2) organy biblioteki i jej organizację, w tym zakres działania i lokalizację filii oraz oddziałów;
- 3) nazwę jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki (w odniesieniu do biblioteki wchodzącej w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej);
- 4) źródła finansowania działalności biblioteki.

Usługi bibliotek, które zostały zorganizowane na zasadzie instytucji kultury (por. art. 8 ust. 2 BibliotU), są ogólnie dostępne i bezpłatne.

Opłaty mogą być pobierane jedynie za:

- 1) usługi informacyjne;
- 2) usługi bibliograficzne;
- 3) usługi reprograficzne,
- 4) wypożyczenia międzybiblioteczne;
- 5) wypożyczenia materiałów audiowizualnych;
- 6) w formie kaucji za wypożyczone materiały biblioteczne;
- 7) niezwrócenie w terminie wypożyczonych materiałów bibliotecznych;
- 8) uszkodzenie, zniszczenie lub niezwrócenie materiałów bibliotecznych.

6. Podstawowe akty prawne

Obszar prawa dotyczący funkcjonowania instytucji kultury oraz organizacji, których działalność statutowa jest związana z kulturą i sztuką, regulują obecnie poza już wymienionymi następujące najważniejsze akty prawne:

- 1) ustawa z 7.11.1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz.U. Nr 152, poz. 722 ze zm.), która określa obowiązki wydawców w zakresie przekazywania dzieł oraz obowiązki bibliotek w zakresie gromadzenia dorobku wydawniczego;
- 2) ustawa z 30.6.2005 r. o kinematografii (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1403), która określa zasady wspierania twórczości filmowej i innej działalności w dziedzinie kinematografii oraz ochrony zasobów sztuki filmowej;
- 3) ustawa z 16.7.1987 r. o państwowych instytucjach filmowych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1387);
- 4) ustawa z 23.7.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1446 ze zm.);
- 5) ustawa z 15.1.2015 r. o przekształcaniu jednoosobowych spółek Skarbu Państwa prowadzących działalność z wykorzystaniem dóbr kultury w państwowe instytucje kultury (Dz.U. z 2015 r. poz. 337)

7. Wzory

7.1. Statut teatru

**Statut
Teatru**

**Rozdział 1
Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Teatr, zwany dalej „Teatrem”, jest państwową/samorządową instytucją artystyczną, która działa w szczególności na podstawie:

- 1) ustawy z 25.10.1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 406 ze zm.), zwanej dalej ustawą;
- 2) zarządzenia/uchwały;
(*należy podać akt organizatora o utworzeniu danej instytucji artystycznej*)
- 3) niniejszego statutu.

2. Teatr może używać nazwy skróconej w brzmieniu „.....” (*regulacja będzie miała zastosowanie tylko w przypadkach używania przez instytucję kultury nazwy skróconej potocznej, która przyjęła się u odbiorców i funkcjonuje w różnego rodzaju reklamach, folderach*).

§ 2

1. Organizatorem Teatru jest
(*należy wskazać nazwę własną ministra, jednostki samorządu terytorialnego*)
zwany/-a dalej Organizatorem.

2. Teatr wpisany jest do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Organizatora pod numerem (*należy podać numer wpisu w rejestrze instytucji kultury*) i posiada osobowość prawną.

§ 3

1. Siedzibą Teatru jest
(*nazwa miejscowości*)

2. Terenem działania Teatru jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej (*ew. można dopisać, jeżeli wynika to z działalności instytucji, że działa ona również poza granicami RP*).

Rozdział 2 Zakres działalności

§ 4

1. Przedmiotem działania Teatru jest upowszechnianie kultury, a w szczególności kultury teatralnej poprzez realizację różnorodnych form teatralnych.

2. Teatr realizuje swoje zadania poprzez: *(należy sprecyzować zakres działalności instytucji kultury; zakresy te będą się różniły w zależności od specyfiki instytucji artystycznej – inny będzie dla filharmonii, teatru dla dzieci, operetki czy opery; przykładowy katalog:*

- 1) *przygotowywanie przedstawień z narodowego i światowego repertuaru;*
- 2) *współpracę z innymi teatrami w kraju i za granicą w zakresie wymiany twórców, zespołów i przedstawień;*
- 3) *tworzenie i realizację programów edukacyjnych popularyzujących wiedzę o teatrze;*
- 4) *promocję oraz upowszechnianie sztuki i kultury teatralnej).*

§ 5

1. Teatr może realizować swoje zadania przez współpracę z krajowymi i zagranicznymi instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, mediami oraz innymi podmiotami działającymi w dziedzinie kultury.

§ 6

Teatr prowadzi działalność kulturalną na podstawie planu repertuarowego opracowanego na dany sezon artystyczny. Sezon artystyczny rozpoczyna się 1 września danego roku, a kończy 31 sierpnia następnego roku.

Rozdział 3 Zarządzanie i organizacja

§ 7

1. Dyrektor kieruje działalnością Teatru.

2. Dyrektora powołuje i odwołuje *(należy wskazać organizatora, a jeżeli organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego – właściwy organ) na czas określony od trzech do pięciu sezonów artystycznych, w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.*

3. Dyrektor kieruje Teatrem przy pomocy zastępcy/zastępców dyrektora. *(należy wskazać konkretną liczbę)*

4. Zastępcę/zastępców powołuje dyrektor po uzyskaniu *(zgody lub opinii organizatora; w przypadku jednostki samorządu terytorialnego należy wskazać organ, np. prezydenta miasta; ewentualnie wariant: np. prezydent miasta powołuje zastępcę/-ów na wniosek dyrektora).*

§ 8

Do zadań dyrektora należy realizacja zadań statutowych, a w szczególności:

- 1) odpowiedzialność za bieżącą działalność Teatru;
- 2) nadzór nad mieniem Teatru oraz racjonalne i efektywne gospodarowanie posiadanymi środkami finansowymi i materialnymi;
- 3) przygotowywanie programów działania, planów repertuarowych oraz planów finansowych Teatru;
- 4) nadzór i koordynacja wykonania przygotowanych programów i planów Teatru;
- 5) przedstawianie Organizatorowi i właściwym instytucjom planów rzeczowych i finansowych oraz sprawozdań;
- 6) wydawanie w obowiązującym trybie regulaminów i zarządzeń wewnętrznych;
- 7) wykonywanie czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników Teatru.

§ 9

1. Szczegółową strukturę organizacyjną Teatru określa regulamin organizacyjny nadany przez dyrektora, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

2. Zmiany regulaminu organizacyjnego dokonywane są w trybie właściwym dla jego nadania.

§ 10

1. W Teatrze działa Rada (*przykładowo: Programowa, Artystyczna*), zwana dalej Radą, jako organ doradczy.

2. Do zadań Rady należy:

- 1) opiniowanie programów działania i planów repertuarowych Teatru;
- 2) wyrażanie opinii i składanie wniosków do dyrektora w istotnych sprawach dotyczących Teatru;
- 3) pomoc w poszukiwaniu nowych form wsparcia koncepcyjnego i finansowego działalności Teatru.

§ 11

Członków Rady powołuje i odwołuje dyrektor (*lub organizator; w przypadku jednostki samorządu terytorialnego należy wskazać przykładowo organ stanowiący lub wykonawczy*).

§ 12

1. Rada liczy członków.

(należy wskazać konkretną liczbę)

2. Radę powołuje się na okres równy sezonom artystycznym, na które został zatrudniony dyrektor.

3. Dyrektor zwołuje posiedzenia Rady oraz kieruje jej pracami.

4. W razie nieobecności dyrektora jego zadania wykonuje wskazany przez niego zastępca.
5. Dyrektor zwołuje posiedzenia Rady w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż
(przykładowo: raz na kwartał, raz w sezonie artystycznym).
6. Posiedzenie Rady może być zwołane w trybie nadzwyczajnym na wniosek dyrektora, organizatora lub co najmniej połowy składu Rady.
7. Dyrektor może odwołać członka Rady w przypadku niewykonywania przez niego obowiązków członka Rady.
8. Szczegółowy tryb działania Rady określa uchwalony przez nią regulamin (ewentualnie: można dodać „i zatwierdzony przez dyrektora” lub regulamin nadaje dyrektor).

§ 13

1. Dyrektor Teatru może tworzyć, z własnej inicjatywy lub na wniosek przynajmniej połowy zatrudnionych w Teatrze pracowników, kolegia doradcze.
2. Kolegium doradcze może mieć charakter stały lub być utworzone do realizacji konkretnego zadania. Powołując kolegium doradcze, dyrektor określa przedmiot jego działania, skład i liczbę członków kolegium.
3. Uchwały kolegium doradczego przyjmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków.
4. Członkowie kolegium doradczego wybierają ze swojego grona przewodniczącego.
5. Członkowie kolegium doradczego odpowiadają za realizację zadań przed dyrektorem Teatru.
6. Obsługę kancelaryjno-biurową kolegium doradczego zapewnia Teatr.

Rozdział 4 Majątek i finanse

§ 14

1. Teatr prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie.
2. Podstawą gospodarki finansowej Teatru jest plan finansowy ustalony przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji Organizatora.

§ 15

Źródłami finansowania Teatru są dotacje podmiotowe i celowe z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego, przychody z najmu lub dzierżawy składników majątkowych, środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

§ 16

1. Teatr może prowadzić, jako dodatkową, działalność odpłatną według zasad określonych w obowiązujących przepisach, jeśli działalność ta nie spowoduje ograniczenia realizacji zadań statutowych Teatru. Działalność ta może być prowadzona w zakresie:

.....

..... (przykładowy katalog:

- 1) *produkcji i konserwacji środków inscenizacji, wyposażenia i sprzętu technicznego;*
- 2) *najmu i dzierżawy posiadanego majątku;*
- 3) *usług gastronomicznych;*
- 4) *reklamy).*

3. Środki uzyskane z prowadzonej dodatkowej działalności Teatru wykorzystuje na finansowanie zadań statutowych.

§ 17

Dyrektor zapewnia terminowe sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego i przedłożenie do zatwierdzenia Organizatorowi
(w przypadku jednostki samorządu terytorialnego należy wskazać organ; sprawozdanie finansowe podlega zbadaniu przez biegłego rewidenta, o ile obowiązujące przepisy w tym zakresie zobowiązują jednostkę do poddania go badaniu przez biegłego rewidenta).

§ 18

1. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Teatru, w tym do składania oświadczeń woli w zakresie jego praw i zobowiązań majątkowych, uprawniony jest dyrektor.
2. Dyrektor może ustanawiać pełnomocników do dokonywania czynności prawnych w imieniu Teatru, określając zakres pełnomocnictwa.
3. Udzielenie i odwołanie pełnomocnictwa podlega ujawnieniu w rejestrze instytucji kultury, prowadzonym przez organizatora, z wyjątkiem pełnomocnictw procesowych.
4. W przypadku przyznania dyrektorowi dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 31a ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, lub innych świadczeń związanych ze stosunkiem pracy, do dokonywania czynności prawnych uprawnieni są (do wyboru wariant: organizator lub działający łącznie: zastępca dyrektora i główny księgowy).

Rozdział 5 Przepis końcowy

§ 19

1. Połączenia, podziału lub likwidacji Teatru może dokonać Organizator na zasadach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach.
2. Zmiany statutu dokonywane są w trybie właściwym dla jego nadania.

Źródło: wzór przygotowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.